
Commissie Sectorplan SSH
p/a dr. S. Steeman, secretaris
NWO Sociale en Geesteswetenschappen
Postbus 93425
2509 AK Den Haag
info@sectorplan-ssh.nl

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
mr. drs. I.K. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Den Haag, 14 juni 2019
Kenmerk: 2019/SpSSH/ciea/016

Betreft: Advies middelenverdeling Sectorplan SSH

Geachte mevrouw Van Engelshoven,

Met veel genoegen bied ik u het advies van de commissie Sectorplan SSH aan, met daarin de voorgestelde verdeling van middelen vanuit de eerste geldstroom. In het door u op 4 februari 2019 goedgekeurde domeinbeeld SSH zijn scherpe keuzes gemaakt om met het domeinplan Digitale SSH en het sectorplan Rechtsgeleerdheid de onderzoeksbasis in het SSH-domein structureel te versterken. De commissie heeft, op basis van haar beoordeling van de nadere uitwerking van de facultaire plannen, vertrouwen dat de gewenste versterking van de kennisbasis van wetenschappelijk onderzoek, de aansluiting tussen onderzoek en hoger onderwijs en impact in de sector Recht bereikt zullen worden. In de facultaire plannen hebben de 10 deelnemende faculteiten hun keuzes voor thematische speerpunten nader onderbouwd en eigen ambities gesteld. Deze zijn alle gerelateerd aan de in het Sectorplan SSH gestelde landelijke KPI's, zowel voor de thematische speerpunten als voor de sectordoorsnijdende HR-speerpunten. De commissie zal de implementatie van de plannen nauwgezet volgen en verwacht bij verschillende startbijeenkomsten, werkconferenties en site visits betrokken te worden. Bij de evaluaties na 3 resp. 6 jaar zal door de commissie getoetst worden of de gestelde ambities behaald zijn.

De commissie is zeer tevreden over de resultaten van de planvorming tot dusver. Ten behoeve van de uitwerking van het landelijk platform Digitale infrastructuurle voorzieningen SSH is er de afgelopen periode vooruitgang geboekt. Daarnaast heeft de sector rechtsgeleerdheid met de initiatie en uitwerking van het sectorplan in zeer korte tijd belangrijke stappen gezet. Het betreft initiatieven op het terrein van zowel HR-beleid als focus en massa in een beperkt aantal inhoudelijke thema's.

De commissie heeft er vertrouwen in dat het rechtsgeleerd onderzoek met de uitwerking van de in het sectorplan benoemde thema's de komende jaren een unieke bijdrage kan leveren aan het wetenschappelijk en maatschappelijk debat over de nationale en internationale kwesties die met deze thema's zijn verbonden. Een belangrijke overweging bij het voornoemde generieke oordeel van de commissie is het feit dat de sector zich bereid toont om met behulp van relatief grote matching de realisatie van de plannen ook met eigen middelen te faciliteren. Zo worden de sectorplanmiddelen onder meer aangevuld bij de aanstelling van nieuwe UDs/UHDs waar onderzoekstijd uit sectorplanmiddelen bekostigd wordt en onderwijstijd wordt gematched uit facultaire middelen. Daarnaast worden de in het sectorplan geformuleerde doelstellingen op het terrein van HR grotendeels uit eigen middelen gerealiseerd.

Facultaire planvorming en beoordeling door de commissie

Sectorplan Rechtsgeleerdheid

Na goedkeuring van het door de kwartiermaker opgestelde domeinbeeld SSH, het domeinplan Digitale SSH en het sectorplan Rechtsgeleerdheid (<http://www.sectorplan-ssh.nl/>), heeft de commissie de deelnemende faculteiten gevraagd om facultaire bestedingsplannen in te dienen binnen de kaders zoals gesteld door het ministerie van OC&W, en conform de keuzes in het sectorplan Rechtsgeleerdheid. Na een eerste beoordeling van de concept-plannen heeft de commissie half april haar feedback gegeven aan de faculteiten. Daarbij heeft zij alle faculteiten aanvullend gevraagd om de ambities ten aanzien van de nieuwe/te versterken onderzoeklijnen extra uit te lichten in een *pitch* bij het definitieve plan. Het discipline-overleg, in de vorm van de Raad van Decanen Rechtsgeleerdheid, is bovendien gevraagd een gezamenlijke aanpak voor het HR-beleid te presenteren.

De definitieve facultaire plannen en de additionele toelichting op de gezamenlijke aanpak zijn op 15 mei aangeboden aan de commissie, waarna zij deze getoetst heeft op kwaliteit conform uw instellingsbesluit (OWB/1456772). Zowel de facultaire pitches als de brief van de Raad van Decanen inzake de maatregelen op het terrein van HR zijn toegevoegd als bijlagen bij dit advies. Het gebruikte kader voor de toetsing bestaat voor de sector Rechtsgeleerdheid uit de volgende beoordelingscriteria (Sectorplan Rechtsgeleerdheid, p. 80):

- De kwaliteit van de ingediende facultaire voorstellen;
- De ambitie van de facultaire plannen;
- De mate waarin de voorstellen structureel doorwerken in de facultaire strategie;
- De inzet van eigen facultaire middelen naast de middelen die aangevraagd worden;
- De mate waarin landelijke samenwerking rond de speerpunten wordt gerealiseerd.

Bij de advisering is aanvullend ook rekening gehouden met de wisselwerking tussen middelen uit de eerste en de tweede geldstroom (conform artikel 3, tweede lid, onder c van uw instellingsbesluit), alsmede met de punten die door het Ministerie van OC&W extra onder de aandacht zijn gebracht in de communicatie rond het commissie-advies Domeinbeeld SSH, zoals het belang van SMART-geformuleerde doelstellingen om de (landelijk en facultair gestelde) KPI's te kunnen behalen, het creëren van meer vaste aanstellingen en de relatie van de sectorplannen met arbeidsmarkttekorten.

Domeinplan Digitale SSH

Ten aanzien van het Domeinplan Digitale SSH wordt de commissie via het SSH-beraad geïnformeerd over de vorderingen van de initiatieven binnen het landelijk platform Digitale infrastructurele voorzieningen SSH. De voorzitter van de commissie Sectorplan SSH heeft regelmatig contact met de voorzitter van het SSH-beraad, prof. dr. C.H. de Vreese. De hieronder opgenomen geadviseerde verdeling van middelen uit de eerste geldstroom voor dit onderdeel van het Domeinplan is gebaseerd op de eerdere toetsing van het concept-Domeinplan Digitale SSH en volgt de daarin voorgestelde allocatie.

De sectorplanmiddelen uit de tweede geldstroom voor vrij, interdisciplinair SSH-onderzoek naar digitaliseringsvraagstukken (20% van de middelen voor het Sectorplan SSH) zullen via twee NWO-SGW calls worden bestemd. Eén van de commissieleden heeft hierbij zitting in de beoordelingscommissie.

De resultaten van zowel het Domeinplan Digitale SSH als van het Sectorplan Rechtsgeleerdheid zullen in de evaluaties na 3 en 6 jaar getoetst worden door de commissie.

Algemene bevindingen

De commissie stelt vast dat er op dit moment inspirerende en kwalitatief goede plannen en ambities liggen. De commissie merkt hierbij overigens op dat het proces van de afgelopen maanden onder hoge tijdsdruk plaats diende te vinden, zeker nu de planvorming ook een intellectuele uitdaging betrof in het doordenken en uitwerken van onderzoeksplannen. Dat vraagt om voldoende tijd. Relevant daarbij is ook dat de faculteiten bij hun plannen goed doordacht dienen te hebben welk type onderzoek en onderzoeksvragen door welk type wetenschappelijke functie adequaat en realistisch ter hand genomen kan worden. Ten gevolge hiervan waren de plannen in de conceptversie van maart j.l. soms nog onvoldoende concreet. Dit noodzaakte de commissie om zich in haar rol als *critical friend* bij enkele faculteiten kritisch te tonen. Het resultaat hiervan is dat de definitieve plannen voldoende uitgewerkt zijn om het vertrouwen bij de commissie te wekken dat zij ambitieus, realistisch en werkbaar zijn, al vergt dat bij sommige faculteiten nog steeds nadere concretisering.

De commissie stelt ook met tevredenheid vast dat de faculteiten zichzelf gezamenlijk, bij monde van een brief van de Raad van Decanen Rechtsgeleerdheid, een opdracht hebben gesteld en daar ook de concretisering van hebben neergelegd wat betreft het verkorten van doorlooptijden van promoties. Daarbij zal mede worden gewerkt met best practices en wordt een aantal nieuwe maatregelen genomen. Vanzelfsprekend zal de commissie de vorderingen in deze nauwlettend volgen, maar voor dit moment constateert ze dat er een goede basis ligt om voldoende vertrouwen te hebben dat daadwerkelijk tot de afgesproken verkorting van de duur wordt gekomen (mediane verblijfsduur eerste geldstroom promotietrajecten van thans 68 maanden naar 62 maanden na 3 jaar en 56 maanden na 6 jaar). Wel geeft de commissie aan de faculteiten mee dat de in de brief van de Raad van Decanen genoemde maatregelen nog omgezet zouden moeten worden in een concreet en voor alle faculteiten geldend kader aan maatregelen. Immers, het realiseren van de afgesproken doelstelling rust voor een belangrijk deel op de schouders van de gezamenlijke faculteiten en lijkt aldus gediend met een voor alle faculteiten geldende aanpak.

De commissie hecht veel waarde aan landelijke samenwerking en ziet met het Sectorplan SSH een uitgelezen kans om de organisatiegraad en de samenwerking binnen de sociale en geesteswetenschappen te versterken. Zij stelt met veel tevredenheid vast dat voor dit plan de faculteiten Rechtsgeleerdheid elkaar langs de thematische lijnen zijn gaan opzoeken en zo focus en massa creëren. De meerwaarde van de sectorplanmiddelen is op dit punt duidelijk zichtbaar. Om hier zowel waardering voor uit te spreken als de thematische samenwerking op een aanvullende wijze te faciliteren, te versterken maar ook langjarig in te bedden, heeft de voorzitter van de sectorplancommissie contact gezocht met de voorzitter van het disciplineoverleg en is tot een aanvullend en in type activiteiten geconcretiseerd initiatief gekomen. De commissie heeft dit met name gedaan indachtig de ten aanzien van alle thema's gestelde KPI, die uitgaat van het ontwikkelen van structurele samenwerking met nationale en internationale actoren, via netwerken, consortia en/of de versterking van de kennisvermeerderingsinitiatieven.

Concreet is afgesproken dat het gaat om 1. coördinerende activiteiten, zoals het organiseren van jaarlijkse conferenties en (domein-/sectorbrede/thematische) workshops, en 2. het aanstellen van fellows die uitsluitend aan overstijgende verbindende inhoudelijke lijnen en resultaten werken om zo de accumulatie van kennis nationaal en internationaal verder te ondersteunen. Per thematisch speerpunt heeft zich één vertegenwoordigende faculteit bereid getoond namens de deelnemende faculteiten de coördinator en daarmee penvoerder te zijn. Concreet betekent dit ook dat de vertegenwoordigende faculteiten de hiervoor voorgestelde/bestemde sectorplanmiddelen zullen ontvangen en beheren.

Bevindingen ten aanzien van de planvorming

A. Domeinplan Digitale SSH

Het domeinplan Digitale SSH kent 2 onderdelen:

1: Thematisch onderzoek naar de impact en gevolgen van digitalisering

Zoals opgemerkt zullen de sectorplanmiddelen uit de tweede geldstroom voor vrij, interdisciplinair SSH-onderzoek naar digitaliseringsvraagstukken (20% van de middelen voor het Sectorplan SSH) via twee NWO-SGW calls worden bestemd. De calls stimuleren interdisciplinaire samenwerking tussen onderzoekers uit de sociale en geesteswetenschappen. De commissie onderschrijft het belang van dit financieringsinstrument, dat onderzoek in het brede SGW-domein faciliteert. Zij onderstreept daarbij nogmaals de specifieke aandacht voor de positie van de geesteswetenschappen: "in ieder te financieren onderzoeksproject zal tenminste één geesteswetenschapper samenwerken met één of meerdere sociale wetenschappers".

Na overleg tussen het SSH-beraad en het NWO-domein Sociale en Geesteswetenschappen is een eerste call opgezet met vooraanmelding. De deadline hiervoor was afgelopen april 2019. NWO is 'in the lead' qua beoordeling en heeft autonoom de commissie samengesteld. Er zijn ongeveer 100 vooraanmeldingen ontvangen. Een aantal is gevraagd een volledig uitgewerkt voorstel in te leveren (deadline september 2019), waarna de eindbeoordeling en toekenning volgen. Het thematisch deel bevat een 2^e ronde voor aanvragen in 2021.

2: Infrastructuur Digitalisering SSH

Zoals in het domeinplan beschreven en overeengekomen, wordt dit deel ondersteund door de Erasmus Universiteit Rotterdam (EUR). Op dit moment worden gesprekken gevoerd tussen OCW en EUR om dit administratief uit te werken. De concept-versies van de 'call for proposals' zijn met OCW, Commissie Prins en het SSH-beraad besproken. Het streven is de eindversie vast te stellen in het SSH beraad van 17 juni. Daarna wordt deze verspreid binnen de universiteiten. In overleg met OCW volgt een deadline in het najaar en toekenningen van middelen voor het eind van 2021. Criteria bij de toekenningen zullen zijn 'toegevoegde waarde', 'user community', 'governance', 'KPIs van het initiatief', en 'nationaal/strategisch belang naast andere infrastructuur initiatieven' (conform Domein beeld blz 40-45, ihb blz 45). In overleg en met steun van het volledige SSH-veld is een deel van deze middelen reeds toegekend voor de continuering van de longitudinale dataverzameling van het LISS panel.

De commissie constateert dat de keuze voor het thema 'digitalisering' een uitstekende en 'timely' keuze is geweest. Er is veel interesse en activiteit rondom dit thema in het SSH-veld. Bovendien is digitalisering ook één van de vijf thema bij de plannen van de sector Rechtsgeleerdheid. Naar de mening van de commissie biedt het domeinplan Digitale SSH de mogelijkheid om zowel de digitale infrastructurele voorzieningen als de organisatiegraad op dit specifieke terrein in het SSH-domein te versterken. De commissie adviseert de minister om beide onderdelen volledig te steunen in de verdere uitwerking en implementatie. De resultaten van het Domeinplan Digitale SSH zullen – evenals de hierna te bespreken plannen Rechtsgeleerdheid - in de evaluaties na 3 en 6 jaar getoetst worden door de commissie.

B. Sectorplan Rechtsgeleerdheid

Het Sectorplan Rechtsgeleerdheid is opgebouwd rond 7 speerpunten: 2 sectorbrede HR-speerpunten (aanwas jonge onderzoekers; diversiteit/inclusiviteit) en 5 thematische speerpunten. Elk van de deelnemende faculteiten heeft zich gecommitteerd aan de doelstellingen voor de twee HR-speerpunten en de ambities voor de opbouw van of verdere versterking van 1 of 2 vernieuwende onderzoeklijnen. De keuzes van de deelnemende faculteiten voor de inhoudelijke speerpunten worden hieronder weergegeven:

Keuzes voor speerpunten

	RUG	UvA	VU	EUR	UL	UU	TiU	RU	OU	UM
Aanwas jonge onderzoekers	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Diversiteit	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Empirical Legal Studies	●		●	●	●	●				
Digital Legal Studies		●					●	●		●
Conflictoplossende instituties					●	●		●		
Transformatieve werking van globalisering in het recht		●					●		●	●
Herijking van publieke belangen in private verhoudingen	●			●						

Tabel 1: Speerpunten en keuzes faculteiten

Aan de hand van het hiervoor genoemde toetsingskader heeft de commissie de respectievelijke onderdelen van het sectorplan beoordeeld. Daarbij heeft zij de realisatie van de plannen ook getoetst in relatie tot de begrotingen.

i. Sectordoorsnijdende HR-speerpunten:

De optelsom van de geformuleerde facultaire ambities en de committering van het disciplineoverleg Rechtsgeleerdheid geeft de commissie het vertrouwen dat de gestelde KPI's na 3, resp. 6 jaar bereikt zullen worden:

a) Aanwas jonge onderzoekers

De commissie is van mening dat de facultaire plannen een goed uitgangspunt bieden voor de opbouw van structurele onderzoekscapaciteit. Naast het realiseren van aanwas van jonge onderzoekers door middel van bestaande (research) Mastertrajecten, zullen met de sectorplanmiddelen nieuwe AIO-plaatsen gecreëerd worden. Deze zijn, mede omdat de commissie daar na beoordeling van de concept-plannen expliciet op heeft gestuurd, grotendeels gekoppeld aan de thematische speerpunten. De plannen tonen gedurende de looptijd van het sectorplan bovendien een ontwikkeling naar meer senior/vaste posities. De commissie zal de faculteiten erop wijzen dat OCW – conform de Toelichting op het Instellingsbesluit Commissie sectorplan Beta en Techniek en de Commissie sectorplan Social Sciences and Humanities - na 6 jaar alleen die middelen structureel zal laten indalen waarvan de faculteit voorafgaand aan de eindevaluatie in 2025 kan aantonen dat daar "vaste aanstellingen en andere structurele investeringen" tegenover staan. Helder is daarbij dat het ministerie hieronder niet aio- en postdocposities zal verstaan. Waar mogelijk zullen structurele onderzoeksposities moeten worden ingericht op de thematische speerpunten. Dit betreft zowel UD's/UHD's als hoogleraren. De commissie is van mening dat de doelstellingen m.b.t. aanwas van jonge onderzoekers met de geformuleerde ambities en plannen kunnen worden gerealiseerd, en dat veelbelovende onderzoekers ook concreet meer uitzicht kunnen krijgen op een vaste aanstelling.

In verschillende facultaire plannen is expliciet aandacht voor de hoge student/staf-ratio en de grote onderwijsbelasting. Met de sectorplannen kiezen sommige instellingen ervoor om voor een deel van het wetenschappelijk personeel (UD/UHD/HL) binnen de aanstelling meer onderzoekstijd ter beschikking te stellen. Gegeven het belang van een goede wisselwerking en balans tussen onderzoek en onderwijs ondersteunt de commissie een dergelijke benutting van de sectormiddelen. Wel heeft de commissie de afgelopen periode gestuurd op maatvoering wat betreft deze inzet, om te voorkomen dat versnippering van de middelen plaatsvindt en daarmee coherentie wordt gegarandeerd.

Doorlooptijd promotietrajecten: met de plannen en de maatregelen zoals beschreven in de gezamenlijke aanpak (brief decanen d.d. toegevoegd als bijlage 3 bij dit advies) tonen alle universiteiten de urgentie van en hun commitment op het bekorten van de doorlooptijd van promotietrajecten. De commissie stelt vast dat met de optelsom van de geformuleerde maatregelen er voldoende vertrouwen is dat de in het sectorplan geformuleerde ambities worden gerealiseerd.

b) Diversiteit/inclusiviteit

Universiteiten/Faculteiten streven naar een meer divers personeelsbestand. De deelnemende faculteiten onderschrijven de landelijk gestelde KPI voor diversiteit/inclusiviteit: “[...] de komende zes jaar [zal] tenminste 50 procent van de nieuwe hoogleraren vrouw [...] zijn en [...] het landelijke aandeel vrouwelijke hoogleraren zal stijgen met minimaal 5 procent (van 28 in 2018 tot 33 procent in 2024).”

In de eerder benoemde brief aan de commissie heeft de Raad van Decanen Rechtsgeleerdheid de doelstellingen bevestigd en in deze een resultaatverplichting op zich genomen. Zij committeert zich zo aan verdere landelijke afstemming, en neemt hiervoor de volgende maatregelen. Om de doorstroom landelijk verder te verbeteren, stelt de Raad voor om “per september 2019 te starten met het invoeren van best practices die voortbouwen op (deels) overeenkomstige werkwijzen binnen de diverse juridische faculteiten”. De Raad van Decanen Rechtsgeleerdheid zal verder jaarlijkse rapportages ontvangen van het Landelijk Overleg Directeuren Bedrijfsvoering over “de monitoring van de samenstelling van de wetenschappelijke staf in termen van inclusiviteit en diversiteit”. Aanvullende maatregelen zullen verder door de Raad worden uitgewerkt.

ii. Thematische speerpunten

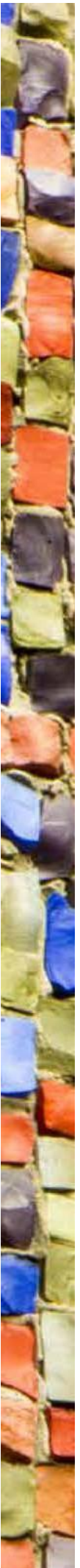
Het sectorplan heeft een duidelijke keuze gemaakt voor focus op een vijftal inhoudelijke onderzoekslijnen. De commissie constateert dat er met deze onderzoekslijnen een goede basis is gelegd voor een inspirerende landelijke samenwerking, waarbij zowel vernieuwende facultaire accenten aangebracht worden als in de samenhang van de plannen ambities worden geformuleerd waarmee het rechtsgeleerd onderzoek een innovatieve bijdrage levert aan zowel wetenschappelijke en maatschappelijke uitdagingen. De commissie juicht het bovendien toe dat met de meerderheid van de onderzoekslijnen inhoudelijke kruisbestuiving plaatsvindt en plaats kan vinden met andere wetenschapsinitiatieven die momenteel lopen, zoals de NWA, het VSNU-initiatief Digital Society en de andere onderdelen van het sectorplan (Domeinplan Digitale SSH). Op deze wijze kan ook de beoogde wisselwerking tussen 1^e en 2^e geldstroom worden gerealiseerd. Ook stelt de commissie met waardering vast dat – mede met het oog op de geformuleerde KPI’s - diverse faculteiten in hun plannen meerwaarde realiseren door de samenwerking te zoeken met maatschappelijke partners.

Thematische Speerpunten	Trekkers
Empirical Legal Studies	Universiteit Leiden
Digital Legal Studies	Tilburg University
Conflictoplossende instituties	Radboud Universiteit
Transformatieve Werking	Universiteit van Amsterdam
Herijking Publiek & Privaat	Erasmus Universiteit Rotterdam

Tabel 2: Thematische Speerpunten en trekkers.

Voor de speerpunten zijn (hier generiek geformuleerd) de volgende KPI’s gesteld:

- Nederland is een toonaangevend land en/of een leidinggevende rol op het terrein van de speerpunten. Dit blijkt uit kwaliteit en kwantiteit van nationale, Europese en internationale publicaties; nationale en internationale erkenning en reputatie van onderzoeksleiders en de impact van de wetenschap op de samenleving en

de beroepspraktijk. In evaluaties, zoals het SEP, wordt het onderzoek als zeer goed tot excellent beschouwd.

- Elk van de deelnemende faculteiten richt een coherente onderzoeksgroep in van substantiële omvang onder leiding van een leerstoelhouder voor het bestuderen van de speerpunten. Ter ondersteuning hiervan (en voor het opleiden van nieuwe onderzoekers met expertise) stellen zij een – in onderling overleg nader te bepalen - aantal PhD-posities in en creëren zij een aantal postpromotieplekken.
- De faculteiten lopen voorop in het maatschappelijke debat over het respectievelijke speerpunt. Dit blijkt onder meer uit blogs en media-optredens waar toepasselijk.
- Een structurele (interdisciplinaire) samenwerking met nationale en internationale actoren wordt ontwikkeld, via netwerken, gerichte wetenschappelijke consortia en/of de versterking van de kennisvermeerderingsinitiatieven
- In het onderwijscurriculum van de betrokken faculteiten is zowel in de bachelors als in de masterprogramma's wezenlijk aandacht voor alle speerpunten, zoals bijvoorbeeld in de vorm van capita selecta, minoren, mastertracks of masterprogramma's. Specifiek voor de Empirical Legal Studies is het van belang dat het curriculum ook bijzondere aandacht heeft besteed aan de duiding van empirisch onderzoek.

De commissie heeft vertrouwen dat de doelstellingen binnen de speerpunten worden gerealiseerd en is in het bijzonder enthousiast over de vernieuwende elementen binnen de lijnen Empirical Legal Studies, Digital Legal Studies, en Transformatieve Werking van Globalisering in het Recht. Voor de overige speerpunten geldt dat de commissie voldoende vertrouwen in de ambities heeft maar tegelijkertijd vaststelt dat deze de komende periode nog nadere ontwikkeling behoeven. Na ommekomst van drie jaren zal de commissie hier ook nadrukkelijk op toetsen.

Behalve dat sommige speerpunten er wat betreft vernieuwing en samenwerking meer uitspringen dan andere speerpunten, geldt dit ook voor de plannen op het niveau van individuele faculteiten. Alle facultaire plannen geven de commissie een voldoende basis voor het vertrouwen in het realiseren van de plannen. Tegelijkertijd steken drie faculteiten er wat betreft vernieuwing met en concretisering van de plannen bovenuit en ligt er bij één faculteit een duidelijke opdracht om te werken aan een verdere concretisering van de plannen. De commissie heeft bij het toekennen van de middelen een balans gezocht in het faciliteren van de opgestelde plannen van alle faculteiten en de additionele meerwaarde van enkele specifieke plannen. Tevens ambieert de commissie met het voorstel voor het toekennen van de middelen een goede mix te realiseren tussen het uitbouwen en verstevigen van het onderzoek van individuele faculteiten enerzijds en het realiseren van structurele samenwerking tussen faculteiten anderzijds. Zoals hiervoor reeds opgemerkt is met de faculteiten afgesproken om dit laatste nog extra te faciliteren via specifieke maatregelen en middelen, toe te kennen aan voornoemde vijf penvoerende faculteiten ('trekkers').

Speerpunten, inclusief facultaire accenten

Ter nadere onderbouwing van het advies van de commissie tot toekenning van de middelen, bespreekt de commissie onderstaand kort de wijze waarop de vijf in de sectorplan geformuleerde speerpunten invulling hebben gekregen. Telkens illustreert de commissie een en ander met verwijzing naar een concreet facultair plan. De keuze voor het benoemen van een specifiek facultair plan is ingegeven vanuit de overweging dat dit in het bijzonder illustratief is voor de wijze waarop de deelnemende faculteiten binnen het thema op de innovatie en het realiseren van de gestelde KPI's inzetten. De onderstaande bespreking toont in algemene bewoordingen ook de – hiervoor reeds benoemde – verschillen in waardering voor de uitwerking van de verschillende speerpunten.

Empirical Legal Studies

De commissie heeft met veel interesse de verschillende facultaire voorstellen inzake Empirical Legal Studies besproken en geduid. De samenhang tussen feiten en normen wordt in dit speerpunt centraal gesteld. Dit gebeurt zowel binnen onderzoek als

onderwijs - waarin beiden nadrukkelijk met elkaar zijn verbonden.

De commissie stelt enthousiast vast dat met dit speerpunt een waardevolle innovatie binnen het rechtswetenschappelijk onderzoek in gang wordt gezet, namelijk het primair empirisch benaderen van rechtswetenschappelijk onderzoek. Waardevol is ook dat met deze onderzoekslijn verbanden gelegd kunnen worden die aansporen tot inhoudelijke samenwerking met en kruisbestuivingen tussen andere disciplines binnen de SSH. De geformuleerde plannen tonen dit ook.

De benadering van de Vrije Universiteit Amsterdam is een toepasselijk voorbeeld van hoe dit speerpunt op een concrete wijze benaderd kan worden. De faculteit kiest volop voor dit inhoudelijk speerpunt en maakt heel concreet op welke wijze binnen specifieke onderzoeksprogramma's duidelijke empirische componenten worden ontwikkeld. De ontwikkeling van een ELS Taskforce en de verrijking van het onderwijscurriculum, passen precies bij de verwachte Performance Indicators, eind vorig jaar opgesteld door de kwartiermaker prof. dr. mr. M.A.P. Bovens.

Digital Legal Studies

De commissie is zeer verheugd dat de sector rechtsgeleerdheid met het speerpunt Digital Legal Studies een bijzondere en wetenschappelijk vernieuwende bijdrage gaat leveren aan de uitdagingen waar onze digitale samenleving zich voor gesteld ziet. Met de uitbouw van dit speerpunt en het realiseren van focus en massa op deze thematiek, ziet de commissie bovendien belangrijke mogelijkheden voor een goede wisselwerking tussen 1e en 2e geldstroomonderzoek alsmede aansluiting bij andere initiatieven (VSNU Digital Society, NWA en Digitale SSH).

De commissie stelt vast dat de plannen die de participerende faculteiten binnen dit speerpunt hebben aangeleverd vernieuwend zijn. Met het voorgestelde onderzoek ligt er naar de mening van de commissie absoluut een kans om Nederland internationaal op een unieke wijze te positioneren. Het vertrouwen van de commissie in de invulling van dit speerpunt wordt versterkt doordat onderzoeksgroepen en onderzoekers met nationale en internationale reputatie zich aan de plannen hebben verbonden.

De methodologie van de Universiteit Maastricht is illustratief voor de innovatie die wordt gezocht. Concreet betreft het dan de ambitie te komen tot een juridische onderzoeksinfrastructuur met een tweeledige benadering. Beoogd wordt zowel traditioneel-juridisch onderzoek te verrijken door datagedreven onderzoek, als afzonderlijk datagedreven onderzoek uit te voeren voor baanbrekende wetenschappelijke vragen. De commissie is van mening dat dit een toepasselijke en originele manier van werken is, waarbij robuuste en ambitieuze KPIs haalbaar lijken, en wil haar enthousiasme over de mogelijkheden die deze methodologie met zich meeneemt, benadrukken.

Conflictoplossende Instituties

De commissie heeft met interesse de verscheidene voorstellen van faculteiten over het speerpunt "Conflictoplossende Instituties" geanalyseerd, en heeft een relatief positieve indruk over hun onderzoek naar het probleemvoorkomend en probleemoplossend vermogen van de rechtsstatelijke instituties. De commissie stelt echter vast dat meerdere onderdelen van de voorstellen nog uitwerking en nadere concretisering behoeven.

Positief beoordeelt de commissie dat de participerende faculteiten een duidelijke poging wagen om de uitgekozen speerpunten met elkaar te combineren. De wisselwerking van enkele methodologische speerpunten (ELS, DLS) met het meer thematische speerpunt "Conflictoplossende Instituties" zorgt voor interessante en relevante uiteenzettingen. Illustratief voor de meerwaarde die in dit opzicht valt te bereiken is het plan van de Universiteit Utrecht. Tegelijkertijd kan ook hier nog een slag worden gemaakt met het vernieuwende van de voorgestelde methodologie.

Transformatieve Werking van Globalisering in het Recht

De commissie heeft met veel waardering en enthousiasme de verschillende voorstellen van faculteiten over Transformatieve Werking – Globalisering in het Recht geanalyseerd. Zij ziet grote potentie voor een waardevolle bijdrage aan de wetenschappelijke kennis over hoe het recht processen van globalisering kan vormen en sturen, zodat de belangen van individuen, groepen en samenlevingen beter beschermd worden. Dergelijke kennis zal eveneens van belang zijn voor het adresseren van de uitdagingen waar diverse maatschappelijke actoren en instituties zich momenteel voor zien gesteld. Met de invulling van dit thema ziet de commissie belangrijke potentie voor het internationaal profileren van ons land in het wetenschappelijk en maatschappelijk debat over de rol van recht en regulering in een globaliserende samenleving.

Illustratief hier is de tweeledige benadering van projecten van de Universiteit van Tilburg, waarin het onderwerp wordt ingedeeld in twee categorieën: "Constitutionalizing the Anthropocene" en "Judicial lawmaking". Vooral de eerste categorie, waarin het gaat om de (her)formulering van constitutionele waarden en uitgangspunten, opdat zij niet alleen de mens, maar ook de natuur en toekomstige generaties omvatten, kan gelet op haar fundamentele en vernieuwende karakter op veel enthousiasme van de commissie rekenen.

Herijking van Publieke belangen in Private verhoudingen

Inhoudelijk gezien omarmt de commissie de plannen betreffende het speerpunt "Herijking van publieke belangen in private verhoudingen". Tegelijkertijd stelt de commissie vast dat – mede in vergelijking tot de wijze waarop drie andere speerpunten zijn uitgewerkt – de komende periode nadrukkelijk nog een slag geslagen zal moeten worden in de concretisering van de inhoud en aanpak van dit thema. De innovatieve doelstellingen die in potentie zeer zeker in dit speerpunt aanwezig zijn, zijn nog onvoldoende uitgewerkt en lijken daardoor aan kracht in te boeten. Tegelijkertijd heeft de commissie waardering voor de navolgende aspecten binnen dit speerpunt. Zo moet de samenwerking die tussen de Erasmus Universiteit Rotterdam en de Rijksuniversiteit Groningen is ontwikkeld voor dit speerpunt, zeker worden gecompliceerd. Deze samenwerking wordt ook concreet door de faculteiten financieel ondersteund, iets wat door de commissie sterk aangemoedigd wordt.

Advies financiële honorering

A. Overzicht advies financiële honorering

	Eerste geldstroom		Tweede Geldstroom	Totaal
	SP Rechtsgeleerdheid	Digitale SSH	Digitale SSH - Calls	
2018	N/A	N/A	€ 5.000.000	€ 5.000.000
2019	€ 6.000.000	€ 2.000.000	N/A	€ 8.000.000
2020	€ 6.600.000	€ 2.000.000	€ 1.400.000	€ 10.000.000
2021	€ 6.600.000	€ 2.000.000	€ 1.400.000	€ 10.000.000
2022	€ 6.600.000	€ 2.000.000	€ 1.400.000	€ 10.000.000
2023	€ 6.600.000	€ 2.000.000	€ 1.400.000	€ 10.000.000
2024	€ 6.600.000	€ 2.000.000	€ 1.400.000	€ 10.000.000
Totaal	€ 39.000.000	€ 12.000.000	€ 12.000.000	€ 63.000.000

Tabel 3: Overzicht beschikbare middelen Sectorplan SSH

B. Domeinplan Digitale SSH

Wat betreft de middelen voor Digitale SSH adviseert de commissie deze uit te zetten conform hetgeen voorgesteld in het domeinplan SSH. De commissie heeft er alle vertrouwen in dat met de acties die de afgelopen maanden zijn ondernomen een goed raamwerk en werkbare aanpak is ontwikkeld om de geformuleerde ambities te realiseren. Er vindt bovendien met een grote regelmaat afstemming plaats, wat de commissie ook het vertrouwen geeft dat een en ander op een zorgvuldige wijze gebeurt. De commissie adviseert aldus, conform het domeinplan Digitale SSH, tot de volgende middelenverdeling:

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	TOTAAL
Middelen 1^e geldstroom								
Coördinatie Platform Digitale Infrastructurele Voorzieningen SSH (EUR)	N/A	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	300.000
LISS-Panel (UvT)	N/A	400.000	400.000	400.000	400.000	400.000	400.000	2.400.000
Initiatieven Digitale SSH (EUR)	N/A	1.550.000	1.550.000	1.550.000	1.550.000	1.550.000	1.550.000	9.300.000
Middelen 2^e geldstroom								
Calls Digitaliseringsonderzoek SSH (NWO-SGW)	5.000.000	N/A	1.400.000	1.400.000	1.400.000	1.400.000	1.400.000	12.000.000
TOTAAL	5.000.000	2.000.000	3.400.000	3.400.000	3.400.000	3.400.000	3.400.000	24.000.000

Tabel 4: Geadviseerde verdeling middelen Domeinplan Digitale SSH

C. Sectorplan Rechtsgeleerdheid

Wat betreft het Sectorplan Rechtsgeleerdheid kan de commissie, zoals gesteld in het instellingsbesluit, werken met een "basisfinanciering per deelnemende faculteit met een bandbreedte afhankelijk van de kwaliteit van de plannen". De commissie heeft dit besluit nader uitgewerkt aan de hand van het Sectorplan Rechtsgeleerdheid en de deelnemende faculteiten gevraagd bestedingsplannen in te dienen met een gemiddelde omvang van € 600 duizend per jaar. Gegeven de wijze waarop onderzoeksprogramma's zich over een periode van enkele jaren ontwikkelen, variëren de jaarlijkse uitgaven binnen de periode van 6 jaar. De commissie heeft er voor gekozen om, in navolging van de commissie Sectorplan Bèta/Techniek, te werken met een flat rate. Daarnaast heeft de commissie middelen gereserveerd voor de coördinatie van gezamenlijke facultaire

activiteiten binnen de specifieke thematische speerpunten.

Voor de toekenning van de bestedingsmiddelen heeft de commissie gebruik gemaakt van het eerder uiteengezette toetsingskader. In aanvulling daarop heeft de commissie bij de advisering in de toekenning van middelen rekening gehouden met het innovatieve karakter van de facultaire plannen, de denkracht van de voorstellen en ambities van de uiteengezette KPI's.

Matching

Naast de activiteiten die gefinancierd worden door de sectorplanmiddelen, financieren de faculteiten zelf rond 24 miljoen euro aan aanvullende activiteiten. In totaal is er daarmee voor de uitvoering van de sectorplan Rechtsgeleerdheid een bedrag van 63 miljoen euro beschikbaar. Via deze matchingsfinanciering kiezen de faculteiten ervoor om verscheidene activiteiten te realiseren. Het betreft daarbij onder meer: de aanpassing van de onderwijstijd van senior posities, een verruiming van onderzoekstijd (als aanvulling op de sectorplanmiddelen), en extra middelen voor niet-wetenschappelijk personeel of materieel budget.

k (euro)	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Jaar 4	Jaar 5	Jaar 6	Totaal
Facultaire Matching	€ 1.958.518	€ 3.348.096	€ 4.059.814	€ 4.467.447	€ 4.888.804	€ 5.134.784	€ 23.857.462

Tabel 5: Facultaire matching periode 2019-2025

Sectorplan Rechtsgeleerdheid – bestemde middelen

Faculteiten	2019	2020	2021*	2022	2023	2024	TOTAAL
Erasmus Universiteit Rotterdam	590.000	650.000	650.000	650.000	650.000	650.000	3.840.000
EUR - Coördinerende middelen – P/P - Fellow	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000	240.000
EUR - CM - P/P - Conferenties	11.000	11.000	11.000	11.000	11.000	11.000	66.000
Open Universiteit**	290.000	320.000	320.000	320.000	320.000	320.000	1.890.000
Radboud Universiteit	590.000	650.000	650.000	650.000	650.000	650.000	3.840.000
RU - Coördinerende middelen CI - Fellow	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000	240.000
RU - CM - CI - Conferenties	17.000	17.000	17.000	17.000	17.000	17.000	102.000
Rijksuniversiteit Groningen	590.000	650.000	650.000	650.000	650.000	650.000	3.840.000
Universiteit Leiden	540.000	600.000	600.000	600.000	600.000	600.000	3.540.000
UL - Coördinerende middelen ELS - Fellow	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000	240.000
EUR - CM - ELS - Conferenties	28.000	28.000	28.000	28.000	28.000	28.000	168.000
Universiteit Maastricht	640.000	700.000	700.000	700.000	700.000	700.000	4.140.000
Universiteit Utrecht	590.000	650.000	650.000	650.000	650.000	650.000	3.840.000
Universiteit van Amsterdam	590.000	650.000	650.000	650.000	650.000	650.000	3.840.000
UvA - Coördinerende middelen TW - Fellow	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000	240.000
UvA - CM - TW - Conferenties	22.000	22.000	22.000	22.000	22.000	22.000	132.000
Tilburg University	640.000	700.000	700.000	700.000	700.000	700.000	4.140.000
UvT - Coördinerende middelen DLS - Fellow	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000	240.000
UvT - CM - DLS - Conferenties	22.000	22.000	22.000	22.000	22.000	22.000	132.000
Vrije Universiteit Amsterdam	640.000	700.000	700.000	700.000	700.000	700.000	4.140.000
TOTAAL bestemde middelen	6.000.000	6.570.000	6.570.000	6.570.000	6.570.000	6.570.000	38.850.000

Tabel 6: Geadviseerde verdeling middelen Sectorplan Rechtsgeleerdheid per faculteit

*Na drie jaar zal de uitvoering van de plannen getoetst worden door de commissie

** De beperkte toewijzing van middelen aan de Open Universiteit is gerelateerd aan de omvang van de onderzoekscapaciteit (zie ook Sectorplan Rechtsgeleerdheid).

Toelichting bestemde middelen

Zoals eerder vermeld, adviseert de commissie de bestemde middelen te verdelen via een zogenaamde flat rate. Dit houdt in dat de faculteiten jaarlijks eenzelfde bedrag zullen ontvangen, met uitzondering van jaar 1 vanwege de lagere gemiddelde aanvragen voor 2019. De commissie begrijpt dat meerdere faculteiten jaarlijks verschillende uitgaves gepland hadden, en heeft vertrouwen in de capaciteit van de individuele faculteiten om de hun toegekende middelen effectief in te zetten.

Op basis van de hiervoor gegeven toelichting wat betreft de evaluatie van de plannen aan het toetsingskader, adviseert de commissie bij het toekennen van de middelen een balans te realiseren tussen het faciliteren van alle opgestelde plannen en de erkenning van de additionele meerwaarde van enkele specifieke plannen. Zoals hiervoor benoemd, geven alle facultaire plannen de commissie een voldoende basis voor het vertrouwen in het realiseren van de plannen. Tegelijkertijd steken drie faculteiten er wat betreft vernieuwing met en concretisering van de plannen bovenuit en ligt er bij één faculteit een duidelijke opdracht om te werken aan een verdere concretisering van de plannen. De commissie adviseert daarom om drie van de ingediende facultaire plannen die een duidelijke, geconcretiseerde ambitie vertonen, in totaal € 4.140.000 aan aanvullende sectorplanmiddelen te laten ontvangen, vijf faculteiten zullen in totaal € 3.840.000 ontvangen, en één faculteit ontvangt in totaal € 3.540.000. Tenslotte krijgt de OU een bedrag (€ 1.890.000) dat gerelateerd is aan de omvang van hun onderzoekscapaciteit (zie ook Sectorplan Rechtsgeleerdheid).

Zoals eerder vermeld, adviseert de commissie eveneens om additionele middelen toe te kennen aan vijf faculteiten die een thematisch speerpunt coördineren. Deze faculteiten zullen gedurende de looptijd van het Sectorplan per jaar het voornoemd gespecificeerde bedrag ontvangen (waarbij dit bedrag varieert gegeven het aantal in het thema participerende faculteiten), dat besteed moet worden aan de organisatie van jaarlijkse conferenties en workshops alsmede de aanstelling van een onderzoeksfellow. De trekkers van de speerpunten hebben zich beschikbaar gesteld in samenspraak met de Raad van Decanen Rechtsgeleerdheid.

De commissie zal de resultaten van de plannen na 3 jaar toetsen, en zal zo nodig aanpassingen adviseren ten aanzien van de verdeling van middelen. Zoals bepleit in de brief van 9 mei 2019 en nader op uw departement besproken (d.d. 12 juni 2019), stellen we het als commissie zeer op prijs om met het oog op het traject richting de evaluatie na 3 jaar nog een nadere concretisering te ontvangen van onze rol van *critical friend*.

Afrondend wil de commissie laten weten u zeer erkentelijk te zijn voor de geboden mogelijkheid om met behulp van het instrument sectorplannen en de daartoe geormerkte additionele middelen het onderzoek binnen de sociale en geesteswetenschappen te verstevigen. De commissie stelt voor dit moment vast dat het instrument niet alleen met enthousiasme door het veld wordt omarmd, maar ook daadwerkelijk faciliterend is bij het in gang zetten van inhoudelijke vernieuwing, het realiseren van focus en massa, alsmede het adresseren van de in het Domeinbeeld SSH gesignaleerde uitdagingen en risico's voor het veld. Bovendien tonen de plannen aan dat onderscheidende disciplines met behulp van de sectorplannen de mogelijkheid krijgen om elkaar in hun inhoudelijke plannen en ambities op te zoeken en daarmee een stap te zetten in het verder versterken van een multidisciplinaire en interdisciplinaire aanpak van wetenschappelijke en maatschappelijke uitdagingen. Het doorsnijdende thema digitalisering is in deze een inspirerend voorbeeld. Wij hopen u als commissie in voldoende mate te hebben geadviseerd om tot een toewijzing van de middelen te komen.

Hoogachtend,

prof. mr. J.E.J. Prins
Voorzitter Commissie Sectorplan SSH

Bijlagen:

1. Domeinbeeld SSH: <http://www.sectorplan-ssh.nl/>
2. Instellingsbesluit commissie Sectorplan SSH
3. Brief Raad van Decanen Rechtsgeleerdheid- additionele toelichting
4. Pitches Facultaire plannen

